

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

Dominica III. Post Trinitatis.

3.4

Hoc ipsum stimulus nobis sit, ut à peccatis desistamus, & fieri pœnitentiâ Domino obviemus, quia audimus, eo nos gaudium excitare coram Deo, beatis Angelis & electis. Deus enim expectat pœnitentiam nostram, Isa. 56. vers. 2. & venientes nos, cum latitiae excipit, ut pater filium prodigum, Luc. 15. v. 23.

Sancti Angeli sunt administratorii Spiritus, in ministerium emissi, propter eos, qui hæreditatem capient salutis, Hebr. 1. v. ult. & sicut illi per peccata contristantur, ita ex adverso lætantur, si peccator relipiscatur: & quot lacrymas ille profundit, tot jubila oriuntur in celo, ut Angeli cum electis Dei, qui fratres & sorores nostri sunt, Dominum laudent & celebrent, qui super nos misericordiam & fidelitatem confirmat in æternum, Psalm. 107. v. 2.

Agite proinde pœnitentiam, Vos mei! dum hodiè dicitur, & Deus lætabitur, Angeli exultabunt, & vos ipsi exultabitis latitiae inenarrabili & gloriose, reportantes finem fidei vestrae, salutem animarum vestiarum, i. Petr. 1. v. 9.

De Tertio.

Restat Cautela, quæ tribus absolvitur Regulis, quarum

I. *Miseriam deplora*. Ante lapsum homo nobilis drachma fuit, insignita imagine Dei, quæ consistebat in vera justitia & sanctitate, Ephes. 4. v. 24. In intellectu enim ejus fulgebat clarissimus Sapientia radius: in voluntate ejus pura voluptas & amor, ad perficienda omnia, quæ bona & Deo grata erant: cor quoque ejus mundum &

incontaminatum erat, domicilium Dei & Templum SS. Trinitatis. Corpus quoque morbis & mortalitati subjectum non fuisset, sed quando tempus à Deo definitum in Paradiso terreno consummasset, vivus in cælum assumitus, & ita de virtute in virtutem translatus fuisset.

Verum per peccata imago Dei, cum concreata justitia & sanctitate penitus amissa est, ut commode huc applies illud Elaiæ, c. I. v. 6.

Propterea Christi sermo hic est, de meritis rebus desperatis, de ove perditâ, de drachma amissa, de filio prodigo. Fuimus Troës, pulchritudo nostra instar vestis detritæ est amissa, & ut tenebrae lucem fugant, sic & peccatum concretam justitiam & sanctitatem expulit, ut nunc sine cognitione Dei, sine fide, caritate, & justitia in utero mattis concipiatur & nascamur: quod enim ex carne natum est, caro est, Joh. 3. v. 6.

O nunquam satis lugendam miseriam! Ante felicissimi eramus, ad imaginem Dei creati, jam malis planè immersi, Diaboli imago evasimus, quam per peccata contraximus. idè agnoscamus illud, enixè laborantes, quomodo ē labyrintho hoc expediamur.

Cum Arca Dei capta esset, uxor Pineas adeò consternabatur, ut in ipso partu occumberet, dicens: Translatæ est gloria ab Israel, eò quod capta est arca Dei, i. Sam. 4. v. 22.

Nos majorem conquerendi causam habemus, quia per peccata imaginem Dei amisimus, in quâ velut in Arca fœderis, gratia, vita, & salus nobis adservata sunt, idè non leviter estimemus hoc, sed inge-

milca-

miscamus in contritione lumborum, & in amaritudinibus ingemiscamus, Ez. 21. v. 6.

Cum Jeremias miseram populi Israelitici conditionem secum perpenderet, exclamabat: *Quis dabit capiti meo aquam!* Jer. 9. 1.

Quanto magis nos miseriam nostram deploremus? Nostrum enim periculum multo majus est, sedemus in cribro Sathanæ, singulis momentis ne pertranseamus, & in barathrum infernale præcipitemur, metuentes. Hinc non temere optabimus: quis dabit capiti nostro aquam, ut ploremus die ac nocte peccata nostra. Quod & ipse Deus sic requirit à nobis, Joël. 2. v. 13.

Eiusmodi lacrymæ non frustrâ effunduntur. Sicut enim filia Pharaonis videns parvulum Israeliticum vagientem, misera est ejus, Exod. 2. v. 6. sic multò magis cœlestis Pater miserebitur, quando cum fletu & lacrymis, coram facie ejus comparebimus. Icicord non derelinquet nos orphanos, Joh. 14. v. 18. sed ut mater consolabitur, Esa. 66. v. 13. & tandem omnem lacrymam absterget ab oculis nostris, Apoc. 21. v. 4.

II. *Christo ausculta.* Exemplo sunt publicani & peccatores, qui Christo approxinabant, ut audirent illum.

Christus erat Doct̄or eruditæ linguae, Esa. 50. v. 4. eratq; docens, ἐξεσταυ ἔχω, & non sicut Scribæ & Pharisei, Matth. 7. v. ult. Propterea certatim insequeretur ipsum turba, ut & navem concidere teneretur, Luc. 5. v. 1.

Quantumvis situr in cœlum adscendenter, nec ita pertransierat amplius in terris, ut in diebus carnis fecit, Act. 10. v. 38. attenua continuè per Ministros & Praecones

suos loquitur, juxta illud: *Luc. 10. v. 16.*

Proinde Auditores handinviti comparent, non dubitantes, quin si Ecclesiastes in suggestum adscendar, & Magnalia Dei annunciet, Christus ipse ad ostium stet & pulset, qui aperuerit illi januam, intrabit ad illum, & cœnabit cum illo, Apoc. 2. 20.

Hic consilium Dei de salutē nostrâ annunciat nobis, Apoc. 20. v. 27. Resistentes & refragantes illud suscipere, potest quoad animam & corpus perdere in gehennam, Matth. 10. v. 28. Sicut exempla Scripturæ, contemptum verbi variis modis illum punivisse, testantur,

1. *Martis inclem̄tiā.* Quod Judæi non modò in captivitate Babylonicâ, sed & post adscensem Christi experti, quia Christum audire noluerunt, Matth. 23. v. 27.

2. *Aquarum violentia.* Quod exemplum primi mundi, justitiae Praeconem Noam despicientis probat, Gen. 7. v. 23.

3. *Ignis vehementia,* ut Sodomitæ experti, Gen. 19. Sap. 10. v. 7.

4. *Brutorum truculentia,* 2. Reg. 2. v. 23. 2. Reg. 9. v. 39. Sir. 40. v. 35.

5. *Verbi carentia.* Ubi enim Judæi Christum despicerunt, exiit de templo eorum, Joh. 8. v. 59. Quod idem adhuc hodiè facit, si verbi ministri despiciuntur: tūm moveret candelabrum de loco, Apoc. 2. v. 5. mittitque verbi contemtoribus operationem erroris, ut credant mendacio, ut iudicentur omnes, qui non crediderunt veritati, 2. Thess. 2. v. 10.

Veri Christiani audiant Christum per ministros loquentem. Ex auditu enim fides est, Rom. 10. v. 17. quam si Spiritus S. operari debet, aures non obstruenda sunt, sed dicendum cum Samuele: *Loquere, servus tuus*

tous audit, 1. Sam. 3. v. 4. sic efficacia verbi certissimè sequetur, juxta illud: Isa. 55. v. 10. seqq.

III. Quarenti obtempera. Hic audimus, quod seipsum Christus pastori comparat, qui de centum ovibus unam perdidet, quam quod recipere, dimisit nonaginta novem in deterto, & vadit ad illam, quæ petierat, donec inveniret eam.

Adhuc hodie, Carissimi! multæ oves perdita occurriunt, & optandum foret, ut de centum una amitteretur: vetum vice versa dicendum est: quod nonaginta novem perdantur, ubi una saltem servatur.

Multi perduntur die Dominicā, quando cultus Dei invitendus esset, inter officia & domestica negotia. Multi discurrent ad scorta, ut Israelitaille, Num. 25. v. 6. Multi amittuntur inter execratores, quando orandum; inter seneratores, quando necessitatibus Sanctorum subveniendum; inter invidos, quando ignoscendum proximo esset, Sir. 28. v. 2.

Id non latuit Christum. Ideo venit salvare, quod perierat, Matth. 18. v. 11. & adhuc hodiè propitiatio illius convertentibus ad se, Sir. 17. 28. Nostrum erit, ut nos reduci patiamur, cum Davide orantes: Erravimus, sicut ovis, quæ periit, quare tervum tuum, Psal. 118. v. 176.

Hoc votum, hoc desiderium nostrum

est. Pœnitentiae enim omnes indigemus, magis quam Solis in cœlo, magis quam aëris sub Luvâ, & magis quam panis in terrâ. Moveat nos mleria nostra, in quam per tristem Protoplasmum lapsum incidimus.

Nulla re ovis amissa & perdita magis indiget, quam ut sedulò investigetur, quia alias facile à lupo infernali rapi potest: Quid grossio amissio magis expedit, antequam rubiginem contrahat, quam ut accensa lucerna domus verratur, & omni studio queratur. Hic Christus quæ patuit, fecit, & adhuc facit, per Ministros suos, qui scopis legis domum Ecclesiæ diligenter verrunt, & simul lucetnam accendunt, nempe lucernam Evangelii, lucem in loco caliginoso, 2. Petr. 1. v. 19. idque eō fine, quod ovis perdita & drachma amissa reperiatur. Beatum illum, qui obsequentem se præbet, qui enim dixit has bonitatis, & patientiae & longanimitatis contemnit, Rom. 2. v. 4. cum Dominus tandem in irâ suâ visitabit scopabitque, in scopa exterminationis, Isa. 14. v. 23 Mortigeros verò imponet in humeros suos gaudens, & perfert in Hierusalem cœlestem, & multorum millium frequentiam, Hebr. 12. v. 23. ubi non amplius aberrabimus: sed sequemur agnum, quounque ierit, Apoc. 14. v. 4. etimus que cum Christo semper. Fiat id per Christum, Amen.

DOMI-